

ношения (реляционная структура) под эти свойства (атрибутивный концепт). То есть, в случае перевода, требуется добавить связным списком еще одну часть среза коммуникации к уже имеющейся формуле:

$$\begin{aligned} (1A) \text{ Перевод} &= \{1A(*uA, uA)\} \bullet \\ &\bullet \{([uua(*uA)])t \rightarrow [(a)uua]([[(1uA)a]^*)uua])\bullet \\ &\bullet ([a(*[(uA)a]))uua\} \end{aligned}$$

Мартынюк Э. И.

ФИЛОСОФСКИЕ АСПЕКТЫ КОНЦЕПЦИИ КОНВЕРГЕНТНЫХ И ДИВЕРГЕНТНЫХ ПРОЦЕССОВ В СОВРЕМЕННОЙ РЕЛИГИОЗНОЙ ЖИЗНИ

Авенир Иванович запомнился мне с конца 70-хх., прошлого века, когда я еще, будучи студентом юридического факультета, несколько раз посетил, проводимые им философские семинары. Кафедра философии тогда располагалась в здании библиотеки университета.

В той большой светлой аудитории сотворение ОПТС и ЯТО, казалось чудом, освобождавшим от догм любого навязываемого знания, дарило ощущение того, что, вскоре, все философы будут говорить на одном языке, и между ними будет царить взаимопонимание. Чуда не случилось, но как показали 1-е чтения памяти А. И. Уёмова у ОПТС и ЯТО есть будущее, и как мне кажется, в нём они будут развиваться, по крайней мере, в 2-х направлениях: 1. Внутреннее – это самоусовершенствование. 2. Внешнее – применительно к другим сферам знания.

Моё выступление – это возможность, относящаяся ко второму направлению, а, именно, применение теории систем к религиозно-философским проблемам. Они не были чужды Авениру Ивановичу. Тут достаточно лишь одного примера – его «Метафизика», вышедшая в 2010 году. Он был членом редколлегии нашего ежегодного выпуска «Компаративистские исследования религии» (вышло 10 номеров с 2002 года), и проявлял интерес к работе одноименного научно-исследовательского центра философского факультета. Компаративистский метод, основной, как мы считаем, в религиоведении, был близок Авениру Ивановичу. Всем известно его пристрастное внимание к аналогиям. И я думаю, что в свете основной проблематики нашего научно-исследовательского центра «Конвергентные процессы современной религиозной жизни» очень интересным представля-

ется выступление профессора Л.Н. Терентьевой, наталкивающее на обязательный поиск – в том числе и системный – процессов дивергенции в исследовании религиозных явлений.

Наконецна О. В.

ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ ПАРАМЕТРИЧНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ ТЕОРІЇ СИСТЕМ В МИСТЕЦТВОЗНАВЧОМУ ДОСЛІДЖЕННІ

Традиційними методами вивчення мистецтва, зокрема театрального, є історико-генетичний, структурно-функціональний, порівняльно-історичний, описовий та інші. Проте, як зазначає відомий український мистецтвознавець Н.Корнієнко, „театр більше не підпорядковується старому інструментарію, несучасній методології” [1, 13]. Отже, потрібні нові, сучасні методи дослідження явищ театрального процесу. Предметом дослідження автора є сценічна образність в контексті театральної культури. Існування образу як об’єкту, якому властиві певні елементи (компоненти) і структура (зв’язок між цими елементами), дає підставу розглядати сценічний образ як систему.

Системний підхід достатньо давно і широко використовувався для дослідження різноманітних природних і суспільних явищ, проте М.Каган в своєму дослідженні „Системний підхід і гуманітарне знання” [2] довів, що цей підхід має реальну евристичну цінність не лише в зазначених науках, але й приносить нові знання в ході дослідження соціокультурних систем, духовного життя людини, а також художньої реальності. Він визначив цей метод як універсальний для дослідження майже будь-якого явища людської реальності, тобто тих її проявів, які є підсистемами більш широких систем.

Отже, як бачимо, системний підхід не тільки може, а й має бути застосований для дослідження явищ культурного процесу, зокрема процесу театрального. Адже існує такий погляд на осередок гуманітарного знання взагалі, хоча він представлений в роботах невеликої кількості дослідників, переважно в рамках естетики. Ще менша кількість згадує такий підхід у відношенні до театрального мистецтва. Хоча, якщо розібратися по суті, то деякі методи системного підходу в дослідженні мистецтва вже використовуються, так чи інакше застосовуються дослідниками, проте його принципи і вимоги майже не визначені.